

Ministru kabineta noteikumi Nr.63

Rīgā 2013.gada 29.janvārī (prot. Nr.6 14.§)

Kārtība, kādā veic brucelozes profilakses un apkarošanas pasākumus cūkām

Izdoti saskaņā ar Veterinārmedicīnas likuma 25.panta 4.punktu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka brucelozes ierosinātāja *Brucella suis* (turpmāk – bruceloze) profilakses un apkarošanas kārtību cūku sugas dzīvniekiem (turpmāk – dzīvnieks) (izņemot dzīvniekus, kas dzīvo savvaļā).

2. Noteikumos lietotie termini:

2.1. aizdomas par inficēšanos ar brucelozi – dzīvnieks bijis kontaktā ar dzīvnieku, kas slims ar brucelozi, vai ar iespējamu brucelozes izcelsmes avotu (piemēram, ar abortētu augli, augļūdeņiem, placentu, nedzīvi dzimuša vai jaundzimuša dzīvnieka līķi, kontaminētu barību vai priekšmetu);

2.2. aizdomas par saslimšanu ar brucelozi – dzīvniekam novēro brucelozei raksturīgās klīniski patoloģiskās pārmaiņas vai, nosakot specifiskās antivielas pret brucelozes ierosinātāju attiecīgajam dzīvniekam ņemtajā asins seruma paraugā, laboratoriski atkārtoti ir iegūts pozitīvs seroloģisko izmeklējumu rezultāts ar Roz-Bengala reakciju (turpmāk – RBR metode) un komplementa saistīšanas reakciju (turpmāk – KSR metode);

2.3. ar brucelozi slims dzīvnieks – dzīvnieks, kam apstiprināta brucelozes diagnoze;

2.4. brucelozes diagnoze – diagnoze, ko apstiprina, ja dzīvniekam novēro brucelozei raksturīgās klīniski patoloģiskās pārmaiņas un bakterioloģiskajos izmeklējumos laboratoriski ir iegūts brucelozes ierosinātājs vai **dzīvniekam novēro brucelozei raksturīgās klīniski patoloģiskās pārmaiņas un** laboratoriski ir iegūts pozitīvs seroloģisko izmeklējumu rezultāts, nosakot specifiskās antivielas pret brucelozes ierosinātāju ar divām metodēm, no kurām viena ir KSR metode, bet otra ir RBR metode vai aglutinācijas reakcija (turpmāk – AR metode);

2.5. pilnvarotais veterinārārsts – praktizējošs veterinārārsts, ko Pārtikas un veterinārais dienests (turpmāk – dienests) pilnvarojis īstenot brucelozes apkarošanas pasākumus;

2.6. skartais punkts – vieta (teritorija), kurā turētajam dzīvniekam apstiprināta brucelozes diagnoze un kurā veic brucelozes apkarošanas pasākumus;

2.7. novietne – telpa, celtne, teritorija vai tās daļa, vai iežogota platība, kurā **ir reģistrēta Lauksaimniecības datu centra (turpmāk – datu centrs) datu bāzē un kurā** audzē vai tur dzīvniekus un tie veido vienu epidemioloģisko vienību, **izņemot kautuvi**;

2.8. kontroles paraugs – asins seruma paraugs, kas paņemts no dzīvnieka profilakses pasākumu laikā, lai laboratorijā to izmeklētu seroloģiski, nosakot specifiskās antivielas pret brucelozes ierosinātāju;

2.9. klīniskā vai patoloģiskā materiāla paraugs – audu paraugi, kas paņemti brucelozes apkarošanas pasākumu laikā no dzīvnieka vai tā līķa, – asins serums, abortētais

auglis, augļūdeņi, placenta, nedzīvi dzimušā vai jaundzimušā dzīvnieka līķis, dzimumorgāni;

2.10. no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statuss – statuss, ko dienests piešķir un saglabā novietnei, ja tajā esošajiem dzīvniekiem deviņus mēnešus nav novērotas ir oficiāli brīva no brucelozes klīniskās pazīmes un tajā veic brucelozes profilakses un apkarošanas pasākumus;

2.11. vaislas jauncūka – dzimumgatavību sasniegusi sieviešu vai vīriešu kārtas cūka pirms pirmās lecināšanas;

2.12. uzmeklētājs kuilis – kuilis, ko izmanto, lai noteiktu sieviešu kārtas cūkas, kuras meklējas.

3. Latvijas Republikā ir aizliegta:

3.1. dzīvnieku profilaktiskā vakcinācija un hiperimūno serumu lietošana pret brucelozi;

3.2. brucelozes terapeitiskā ārstēšana dzīvniekiem;

3.3. tādu dzīvnieku ieviešana, kuri ir vakcināti pret brucelozi.

4. Dienests:

4.1. izstrādā brucelozes uzraudzības un apkarošanas programmu;

4.2. Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu:

4.2.1. piešķirt, atjaunot vai saglabāt novietnei no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu, ja dzīvnieku īpašnieks vai turētājs ir veicis šo noteikumu 17., 18., 19., 19.¹, 19.², 19.³, 23., 36., 37. vai 52.punktā minētos pasākumus;

4.2.2. apturēt vai atcelt novietnei no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu saskaņā ar šo noteikumu 27. vai 36.punktu.

5. Ja novietnei nav piešķirts vai saglabāts no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statuss, tad dzīvnieku īpašniekam vai turētājam no tādas novietnesē ir aizliegta dzīvnieku:

5.1. ir aizliegta dzīvnieku pārvietošana, (izņemot:

5.1.1. dzīvnieku pārvietošanu uz kautuvi, ja dzīvnieku izcelsmes produktus paredzēts lietot savā uzturā tūlītējai nokaušanai);

5.1.2. šo noteikumu 18.4.apakšpunktā un 19.punktā minētajā gadījumā;

5.2. ir aizliegta dzīvnieku izmantošana lecināšanai un spermas iegūšanai un to produkcijas tirdzniecība;

5.3. jānodrošina to vaislas jauncūku asins seruma paraugu seroloģiskā izmeklēšana pirms lecināšanas, kuras ir vecākas par sešiem mēnešiem;

5.4. ir atļauta vaislas jauncūku ievietošana novietnē, ja dzīvnieki 30 dienas pirms ievietošanas novietnē ir seroloģiski izmeklēti.

5.¹ Ja kautuvē nokauj dzīvnieku no novietnes, kurai nav no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusa, tad no tāda dzīvnieka ņem kontroles paraugu seroloģiskai izmeklēšanai.

6. Kontroles paraugus ņem un laboratoriskai izmeklēšanai uz valsts zinātnisko institūtu "Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts "BIOR"" (turpmāk – institūts) nosūta praktizējošais veterinārārsts vai kautuvē pilnvarotais veterinārārsts, kas veic ekspertīzi.

7. Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs sedz izdevumus par kontroles paraugu ņemšanu, nosūtīšanu uz institūtu un laboratorisko izmeklēšanu.

8. Klīniskā vai patoloģiskā materiāla paraugus ņem un uz institūtu nosūta praktizējošais veterinārārsts, kas noslēdzis līgumu ar dienestu par klīniskā vai patoloģiskā materiāla parauga ņemšanu, vai dienesta inspektors, vai pilnvarotais veterinārārsts.

9. Institūts veic:

9.1. seroloģiskos izmeklējumus, nosakot specifiskās antivielas pret brucelozes ierosinātāju. Izmeklējumus veic, izmantojot šādas metodes (1.pielikums):

9.1.1. RBR metode asins seruma paraugā;

9.1.2. KSR metode asins seruma paraugā;

9.1.3. AR metode asins seruma paraugā;

9.2. bakterioloģiskos izmeklējumus, nosakot brucelozes ierosinātāju klīniskā vai patoloģiskā materiāla paraugā.

10. Ja institūts veic seroloģiskos izmeklējumus dzīvnieka asins seruma paraugā ar RBR metodi vai AR metodi un konstatē specifisko antivielu klātbūtni pret brucelozes ierosinātāju, paraugu izmeklē ar KSR metodi.

11. Institūts, veicot seroloģiskos izmeklējumus dzīvnieka asins seruma paraugā, izmeklējumu rezultātu uzskata par pozitīvu, ja ar:

11.1. RBR metodi dzīvnieka asins seruma paraugā konstatē specifisko antivielu klātbūtni pret brucelozes ierosinātāju;

11.2. AR metodi dzīvnieka asins seruma parauga vienā mililitrā konstatē vismaz 30 starptautisko specifisko antivielu vienību pret brucelozes ierosinātāju;

11.3. KSR metodi dzīvnieka asins seruma parauga vienā mililitrā konstatē vismaz 20 starptautisko specifisko antivielu vienību pret brucelozes ierosinātāju.

12. Institūts pēc parauga laboratoriskās izmeklēšanas nosūta izmeklējumu rezultātus:

12.1. Lauksaimniecības datu centram (turpmāk – datu centram s) – elektroniski;

12.2. personai, kas iesūtījusi paraugu, – elektroniski vai papīra formā;

12.3. dienestam un tā attiecīgajai teritoriālajai struktūrvienībai saskaņā ar normatīvo aktu par ziņojamām, reģistrējamām un valsts uzraudzībā esošām dzīvnieku infekcijas slimībām un kārtību, kādā par tām sniedzama informācija Pārtikas un veterinārajam dienestam, – elektroniski, ja iegūts pozitīvs rezultāts.

13. Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs un institūts brucelozes laboratorisko izmeklējumu rezultātus glabā elektroniski vai papīra formā vismaz trīs gadus pēc to saņemšanas, bet institūts izolēto brucelozes ierosinātāju no tā izolēšanas brīža uzglabā tā, lai brucelozes ierosinātājs vismaz sešus mēnešus saglabātu bioloģiskās īpašības.

14. Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs, kas nav veicis šo noteikumu 2.nodaļā minētos profilakses pasākumus, sedz visus ar brucelozes apkarošanas pasākumiem saistītos izdevumus (pilnvarotā veterinārārsta, dienesta, institūta un to personu izdevumus, kuras ir iesaistītas tādu dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu un atvasināto produktu savākšanā, pārstrādē un likvidēšanā, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam (turpmāk – blakusprodukti)), ja tiek konstatēts viens no šādiem gadījumiem:

- 14.1. ir apstiprināta brucelozes diagnoze;
- 14.2. ir aizdomas par saslimšanu ar brucelozi;
- 14.3. ir aizdomas par inficēšanos ar brucelozi.

15. Ja ir aizdomas par inficēšanos vai saslimšanu ar brucelozi vai ir apstiprināta brucelozes diagnoze un dzīvnieku īpašnieks vai turētājs ir veicis šo noteikumu 2.nodaļā minētos profilakses pasākumus, Zemkopības ministrija no kārtējā gada budžetā piešķirtā finansējuma epidemioloģiskās izmeklēšanas nodrošināšanai sedz šādas brucelozes apkarošanas pasākumu izmaksas:

15.1. pilnvarotajam veterinārārstam:

15.1.1. transporta izdevumus;

15.1.2. darba samaksu (par veterinārārsta vizīti un dokumentu noformēšanu, par dzīvnieka liķa vai abortēta augļa daļēju sekciju, klīniskā vai patoloģiskā materiāla parauga ņemšanu un iesaiņošanu, dzīvnieka klīnisko izmeklēšanu un dezinfekciju);

15.1.3. izlietoto dezinfekcijas līdzekļu iegādes izdevumus;

15.2. institūtam – izmaksas, kas saistītas ar laboratoriskajiem izmeklējumiem (seroloģiskajiem (RBR metode, KSR metode, AR metode) un bakterioloģiskajiem izmeklējumiem).

16. Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs savāc, izmanto, pārstrādā vai likvidē blakusproduktus saskaņā ar dienesta Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā pieņemto lēmumu—inspektora norādījumiem, piemērojot pārstrādes metodes un nosacījumus, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 21.oktobra Regulā (EK) Nr. 1069/2009, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1774/2002 (turpmāk – Regula Nr. 1069/2009), un Eiropas Komisijas 2011.gada 25.februāra Regulā (EK) Nr. 142/2011, ar kuru īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1069/2009, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un īsteno Padomes Direktīvu 97/78/EK attiecībā uz dažiem paraugiem un precēm, kam uz robežas neveic veterinārās pārbaudes atbilstīgi minētajai direktīvai (turpmāk – Regula Nr. 142/2011).

2. Brucelozes profilakses pasākumi

2.1. Pasākumi, kas veicami, lai novietnei piešķirtu no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu

17. Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs piesakās dienestā, elektroniski vai papīra formā iesniedzot iesniegumu no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu piešķiršanai (2.pielikums). Iesniegumam pievieno testēšanas pārskatu kopijas par pēdējo divu gadu 12 mēnešu laikā novietnē veiktajiem laboratoriskajiem izmeklējumiem brucelozes noteikšanai, ja:

17.1. dienestam elektroniski nav pieejami nepieciešamie testēšanas pārskati laboratoriskie izmeklējumi;

17.2. dzīvniekiem pēdējo deviņu mēnešu laikā nav novērotas brucelozes klīniskās pazīmes;

17.3. ir izpildīti šo noteikumu 18.,—vai 19., 19.¹, 19.² vai 19.³ punktā minētie nosacījumi.

17.¹ Novietnei, kurā atrodas vairāku dzīvnieku īpašnieku vai turētāju dzīvnieki, piešķir no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu, ja visi novietnē esošo dzīvnieku īpašnieki vai turētāji ir izpildījuši šo noteikumu 17.punktā noteikto prasību.

18. Novietne, kurā tur vaislas vai uzmeklētāja kuili, vai sivēnmāti, vai vaislas jauncūku un nobarojamo cūku, atbilst šādām prasībām attiecībā uz kontroles paraugu izmeklējumu veikšanu:

18.1. vaislas kuilis vienu reizi gadā ir seroloģiski izmeklēts ar atbilstoši šo noteikumu 9.1.apakšpunktā minētajām metodēm un atbilstoši šo noteikumu 10.punkta nosacījumiem, un izmeklējumu rezultāts ir negatīvs (turpmāk – seroloģiski izmeklēts);

18.2. uzmeklētājs kuilis un sivēnmāte vienu reizi divos gados ir seroloģiski izmeklēti;

18.3. vaislas jauncūka, kas vecāka par sešiem mēnešiem, pirms pirmās lecināšanas ir seroloģiski izmeklēta;

18.4. nobarojamās cūkas ievestas no novietnes, kurai ir piešķirts no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statuss;

18.5. nobarojamās cūkas ievestas no novietnes, kurai nav piešķirts no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statuss, ja:

18.5.1. novietnē, no kuras tiek ievestas nobarojamās cūkas līdz sešu mēnešu vecumam, pamatganāmpulka dzīvnieki (vaislas kuilis, sivēnmāte) ir seroloģiski izmeklēti saskaņā ar šo noteikumu 18.1. un 18.2.apakšpunktā noteiktajām prasībām;

18.5.2. nobarojamās cūkas, kuru vecums pārsniedz sešus mēnešus, ne vēlāk kā 30 dienas pirms ievietošanas novietnē ir seroloģiski izmeklētas ar RBR metodi.

19. Novietnē, kurā audzē tikai nobarojamās cūkas, tās dzīvnieku īpašnieks vai turētājs iaved no novietnes, kurai:

19.1. ir piešķirts no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statuss;

19.2. vai nav piešķirts no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statuss, ja ir izpildīts šo noteikumu 18.5.apakšpunktā noteiktais. kurā dzīvniekiem veikti seroloģiski izmeklējumi saskaņā ar šo noteikumu 18.4.apakšpunktu.

19.¹ Novietnē, kurā iežogotā platībā tur mežacūkas, dzīvnieku īpašnieks vai turētājs nodrošina seroloģiskos izmeklējumus vienam procentam no ganāmpulka dzīvniekiem, bet ne mazāk kā vienu kontroles paraugu gadā.

19.² Novietnē dzīvnieku īpašnieks vai turētājs no citas Eiropas Savienības dalībvalsts (turpmāk – dalībvalsts) vai valsts, kas nav dalībvalsts (turpmāk – trešā valsts) iaved:

19².1. dzīvniekus saskaņā ar šādiem normatīvajiem aktiem:

19².1.1. par veterinārajām prasībām govju un cūku aprītei un veterinārajām prasībām to dzīvnieku aprītei, kas nav minēti citos normatīvajos aktos par veterināro kontroli;

19².1.2. Komisijas 2010.gada 12.marta Regulu (ES) Nr.206/2010, ar ko izveido sarakstus, kuros iekļautas trešās valstis, to teritorijas vai daļas, no kurām Eiropas Savienībā atļauts ievest konkrētus dzīvniekus un svaigu gaļu, un nosaka veterinārās sertifikācijas prasības (turpmāk – Regula Nr.206/2010);

19².1.3. Komisijas 2012.gada 1.marta Īstenošanas Regulas (ES) Nr.176/2012, ar ko groza B, C un D pielikumu Padomes Direktīvā 90/429/EEK par dzīvnieku veselības prasībām attiecībā uz brucelozi un Aujeski slimību (turpmāk – Regula Nr.176/2012), B pielikuma I nodaļā noteiktajām prasībām;

19^{2.2.} nobarojamās cūkas, ja tās pirms ievietošanas novietnē pie pārējiem dzīvniekiem izolē un piecus procentus no ievestajām nobarojamām cūkām četru mēnešu laikā seroloģiski izmeklē un, ja iegūst negatīvus rezultātus, ievieto novietnē pie pārējiem dzīvniekiem;

19^{2.3.} vaislas kuļi un sivēnmāti, kuri ir seroloģiski izmeklēti vai, ja nav seroloģiski izmeklēti pirms to ievietošanas novietnē pie pārējiem dzīvniekiem, izolē, seroloģiski izmeklē un, ja iegūst negatīvus rezultātus, ievieto novietnē pie pārējiem dzīvniekiem, izņemot šo noteikumu 19.³ punktā minētajā gadījumā.

19.³ Novietnē, kura ir atzīta kā kuļļu spermas sagatavošanas centrs saskaņā ar normatīvo aktu par veterinārajām prasībām cūku sugas dzīvnieku spermas tirdzniecībai citās Eiropas Savienības dalībvalstīs un ievēšanai no trešajām valstīm, kā arī mājas cūku sugas dzīvnieku spermas sagatavošanas centra reģistrācijas kārtību (turpmāk – spermas sagatavošanas centrs), dzīvnieku īpašnieks vai turētājs nodrošina dzīvnieku ievēšanu un laboratorisko izmeklēšanu saskaņā ar Regulas Nr.176/2012 B pielikuma I un II nodaļā noteiktajām prasībām.

20. Dienests izvērtē novietnes atbilstību šo noteikumu 17., 17.^{1.}, ~~un 18., 19., 19.^{1.}, 19.² un vai 19.³ punktā~~ vai šo noteikumu 17. un 19. punktā minētajiem kritērijiem un pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

20.1. piešķirt novietnei no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu, lēmumu rakstiski paziņojot dzīvnieku īpašniekam vai turētājam;

20.2. nepiešķirt novietnei no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu, rakstiski sniedzot pamatotu atteikumu dzīvnieku īpašniekam vai turētājam.

21. Ja dienests pieņem lēmumu piešķirt no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu, piešķirto statusu ~~un nākamo nepieciešamo seroloģisko izmeklējumu beigu datumu~~ reģistrē datu centra datubāzē.

22. Datu centrs savā tīmekļa vietnē uztur aktuālu sarakstu par novietnēm, kurām piešķirts un saglabāts no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statuss.

2.2. Pasākumi, kas veicami, lai novietnei saglabātu no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu

23. Dienests novietnei saglabā no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu, ja:

23.1. dzīvnieku īpašnieks vai turētājs nodrošina novietnē turētajiem dzīvniekiem kontroles paraugu izmeklējumus atbilstoši šo noteikumu 24. punktā minētajām prasībām;

23.2. novietnē dzīvniekus ievieto saskaņā ar šo noteikumu 25. un 26. punktā minēto kārtību.

24. Lai dienests novietnei saglabātu no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu, dzīvnieku īpašnieks vai turētājs nodrošina, ka lai:

24.1. novietnē, kurā tur pamatganāmpulka dzīvniekus:

24.1.1. vaislas kuļļa asins seruma paraugs vienu reizi gadā būtu:ir seroloģiski izmeklēts ~~vaislas kuļļa asins seruma paraugs;~~

24.1.2. seroloģiski izmeklēti ir 10 procenti to sivēnmāšu asins seruma paraugu, kuras iepriekšējā gadā nav izmeklētas.;

24.2. spermas sagatavošanas centrā esošie dzīvnieki izmeklēti saskaņā ar Regulas Nr.176/2012 B pielikuma II nodaļā noteiktajām prasībām;

24.3. novietnē, kurā iežogotā platībā tur mežacūkas, seroloģiski izmeklēts viens procents ganāmpulka dzīvnieku, bet ne mazāk kā viens kontroles paraugs gadā.

25. Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs novietnē, kurai piešķirts no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statuss, drīkst ievietot dzīvniekus: ~~25.1.~~ no tāda paša statusa novietnes,

~~, un vaislas kuili vai sivēnmāti drīkst ievietot, ja veikti šādi kontroles paraugu izmeklējumi:~~

~~25.1.1. vaislas kuilis ne vēlāk kā 30 dienas pirms ievietošanas novietnē ir seroloģiski izmeklēts;~~

~~25.1.2. sivēnmāte vienu reizi gada laikā ir seroloģiski izmeklēta;~~

~~25.2. no Eiropas Savienības dalībvalsts vai trešās valsts saskaņā ar normatīvajiem aktiem par veterinārajām prasībām govju un cūku aprītei un veterinārajām prasībām to dzīvnieku aprītei, kas nav minēti citos normatīvajos aktos par veterināro kontroli, kā arī saskaņā ar Komisijas 2010.gada 12.marta Regulu (ES) Nr. 206/2010, ar ko izveido sarakstus, kuros iekļautas trešās valstis, to teritorijas vai daļas, no kurām Eiropas Savienībā atļauts ievest konkrētus dzīvniekus un svaigu gaļu, un nosaka veterinārās sertifikācijas prasības.~~

26. Ja ~~Novietnē, kurai piešķirts no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statuss, dzīvnieku īpašnieks vai turētājs no citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai trešās valsts ievēd: dzīvniekus, kas nav seroloģiski izmeklēti pirms to ievietošanas novietnē, dzīvnieku īpašnieks vai turētājs tos izolē, seroloģiski izmeklē un, ja iegūti negatīvi rezultāti, ievieto novietnē pie pārējiem dzīvniekiem.~~

~~26.1. dzīvniekus saskaņā ar šādiem normatīvajiem aktiem:~~

~~26.1.1. par veterinārajām prasībām govju un cūku aprītei un veterinārajām prasībām to dzīvnieku aprītei, kas nav minēti citos normatīvajos aktos par veterināro kontroli;~~

~~26.1.2. Regulu Nr.206/2010;~~

~~26.1.3. Regulas Nr.176/2012 B pielikuma I nodaļā noteiktajām prasībām;~~

~~26.2. nobarojamās cūkas, ja tās pirms ievietošanas novietnē pie pārējiem dzīvniekiem izolē un piecus procentus no ievestajām nobarojamām cūkām četru mēnešu laikā seroloģiski izmeklē un, ja iegūti negatīvi rezultāti, ievieto novietnē pie pārējiem dzīvniekiem;~~

~~26.3. vaislas kuili un sivēnmāti, kuri ir seroloģiski izmeklēti vai, ja nav seroloģiski izmeklēti pirms to ievietošanas novietnē pie pārējiem dzīvniekiem, izolē, seroloģiski izmeklē un, ja iegūti negatīvi rezultāti, ievieto novietnē pie pārējiem dzīvniekiem, izņemot šo noteikumu 26.¹ punktā minētajā gadījumā.~~

26.¹ Novietnē, kura ir atzīta kā spermas sagatavošanas centrs, dzīvnieku īpašnieks vai turētājs nodrošina dzīvnieku ievēšanu un laboratorisko izmeklēšanu saskaņā ar Regulas Nr.176/2012 B pielikuma I un II nodaļā noteiktajām prasībām.

27. Dienests triju darbdienu laikā atceļ novietnei no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu, ja konstatē vienu no šādiem gadījumiem:

27.1. dzīvnieku īpašnieks vai turētājs novietnē ~~, kurai piešķirts no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statuss,~~ ievieto dzīvniekus no novietnes, kurai ~~nav atcelts~~ no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statuss, ~~izņemot šo noteikumu 26.punktā minētajā gadījumā, kad dzīvnieki ievesti no dalībvalsts vai trešās valsts;~~

27.2. datu centra datubāzē dzīvnieki nav reģistrēti un to pārvietošana nav notikusi atbilstoši faktiskajai situācijai novietnē normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas kārtību un lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas kārtību;

27.3. netiek izpildīti šo noteikumu 24., 25. ~~un 26.~~ un 26.¹ punktā minētie nosacījumi;

27.4. ir saņemts pozitīvs rezultāts laboratoriskajos izmeklējumos ar RBR metodi, AR metodi vai KSR metodi;

27.~~45.~~ pilnvarotais veterinārārsts vai dienesta inspektors ir apstiprinājis brucelozes diagnozi;

27.5. novietnē netiek audzēti vai turēti dzīvnieki.

3. Brucelozes apkarošanas pasākumi

3.1. Pasākumi, kas veicami, ja ir aizdomas par inficēšanos vai saslimšanu ar brucelozi

28. Dzīvnieku, par kuru ir aizdomas, ka tas inficējies vai saslimis ar brucelozi, marķē un novietnē tur izolēti no citiem dzīvniekiem, pasargājot tos no inficēšanās ar brucelozi.

28.¹ Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs un dienesta inspektors vai pilnvarotais veterinārārsts, ja spermas sagatavošanas centrā rodas aizdomas par inficēšanos vai saslimšanu ar brucelozi kādam no:

28.1.¹ ievestajiem dzīvniekiem karantīnas perioda laikā rīkojas saskaņā ar Regulas Nr.176/2012 B pielikuma I nodaļā noteiktajām prasībām;

28.2.¹ turētajiem dzīvniekiem – rīkojas saskaņā ar šajā apakšnodaļā noteiktajām prasībām.

29. Dzīvniekus aizliegts pārvietot ārpus novietnes līdz diagnozes noteikšanai, izņemot dzīvnieku pārvietošanu uz kautuvi tūlītējai nokaušanai saskaņā ar šo noteikumu 46.punktā minētajiem nosacījumiem.

30. Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs diennakts laikā, izmantojot jebkuru saziņas veidu, informē praktizējošo veterinārārstu vai attiecīgo dienesta teritoriālo struktūrvienību par dzīvnieku, kuram noticis aborts, kā arī tad, ja ir aizdomas par inficēšanos vai saslimšanu ar brucelozi.

31. Ja praktizējošais veterinārārsts nav pilnvarots veikt brucelozes apkarošanas pasākumus, tas pēc šo noteikumu 30.punktā minētās informācijas saņemšanas nekavējoties ziņo attiecīgajai dienesta teritoriālajai struktūrvienībai.

32. Dienesta teritoriālā struktūrvienība diennakts laikā pēc šo noteikumu 30.punktā minētās informācijas saņemšanas, izmantojot jebkuru saziņas veidu (rakstveidā, elektroniski vai mutvārdos):

32.1. informē dzīvnieku īpašnieku vai turētāju par pilnvaroto veterinārārstu vai dienesta inspektoru, kurš veiks brucelozes apkarošanas pasākumus;

32.2. nodod šo informāciju pilnvarotajam veterinārārstam vai dienesta inspektoram.

33. Pilnvarotais veterinārārsts vai dienesta inspektors, uzsākot brucelozes diagnozes noskaidrošanu, diennakts laikā dzīvnieka turēšanas vietā klīniski izmeklē dzīvnieku,

novērtē epizootoloģisko situāciju un pārbauda, vai ir veikti nepieciešamie kontroles paraugu izmeklējumi.

34. Pilnvarotais veterinārārsts vai dienesta inspektors pēc šo noteikumu 33.punktā minēto darbību veikšanas paņem klīniskā vai patoloģiskā materiāla paraugu un nosūta to laboratoriskai izmeklēšanai uz institūtu brucelozes diagnozes noteikšanai.

35. Lai paņemtu patoloģiskā materiāla paraugu bakterioloģiskai izmeklēšanai, dzīvnieku, par kura saslimšanu ir aizdomas, ja nepieciešams, nogalina saskaņā ar Padomes 2009.gada 24.septembra Regulas Nr.1099/2009 par dzīvnieku aizsardzību nonāvēšanas laikā (turpmāk – Regula Nr.1099/2009) noteiktajām prasībām. Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs nogalināto dzīvnieku izmanto, pārstrādā vai likvidē saskaņā ar dienesta Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā pieņemto lēmumu inspektora norādījumiem, piemērojot Regulā Nr.1069/2009 un Regulā Nr.142/2011 noteiktās pārstrādes metodes un nosacījumus.

36. Dienests, saņemot pozitīvu rezultātu laboratoriskajos izmeklējumos ar RBR metodi un KSR metodi vai AR metodi un KSR metodi, attiecīgajai novietnei aptur no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu. Minēto statusu var atjaunot, ja dzīvnieku īpašnieks vai turētājs nodrošina, ka 30 dienu laikā:

36.1. seroloģiski pozitīvais dzīvnieks atkārtoti ir seroloģiski izmeklēts ar KSR metodi un, ja ir pieejams patoloģiskā materiāla paraugs, tas ir bakterioloģiski izmeklēts un netiek apstiprināta brucelozes diagnoze;

36.2. dzīvnieki, kuru vecums pārsniedz sešus mēnešus un kuri bijuši kontaktā ar dzīvnieku, par kuru ir aizdomas par inficēšanos vai saslimšanu ar brucelozi, ir seroloģiski izmeklēti ar RBR metodi;

36.3. izlases veidā seroloģiski izmeklēti 30 procenti sivēnmāšu un visi kuļi.

37. Ja seroloģiski pozitīvais dzīvnieks brucelozes apkarošanas pasākumu laikā ir nokauts un nav iespējams atkārtoti paņemt paraugus, novietnei atjauno no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu, ja visi dzīvnieki, kas ir vecāki par sešiem mēnešiem, divas reizes ir seroloģiski izmeklēti ar RBR metodi. Seroloģisko izmeklēšanu pirmo reizi veic 30 dienas pēc seroloģiski pozitīvo dzīvnieku nokaušanas (izolēšanas brīža) un otro reizi – 60 dienas pēc pirmās izmeklēšanas ar RBR metodi.

3.2. Pasākumi, kas veicami, ja ir apstiprināta brucelozes diagnoze

38. Dzīvniekus aizliegts pārvietot ārpus skartā punkta brucelozes apkarošanas pasākumu laikā (turpmāk – ierobežojumu laiks), izņemot dzīvnieku pārvietošanu uz kautuvi tūlītējai nokaušanai saskaņā ar šo noteikumu 46.punktā minētajiem nosacījumiem.

39. Dienesta attiecīgā teritoriālā struktūrvienība, saņemot informāciju par apstiprinātu brucelozes diagnozi, darbdienas laikā:

39.1. nosaka un apstiprina brucelozes apkarošanas pasākumu plānu saskaņā ar šo noteikumu 41.punktu;

39.2. nosaka brucelozes skarto punktu saskaņā ar šo noteikumu 42.punktu;

39.3. veic epizootoloģiskās situācijas izpēti.

40. Dienesta attiecīgā teritoriālā struktūrvienība divu darbdienu laikā pēc šo noteikumu 39.1. un 39.2.apakšpunktā minēto pasākumu veikšanas informē par tiem:

- 40.1. attiecīgo pašvaldību;
- 40.2. pilnvaroto veterinārārstu;
- 40.3. Slimību profilakses un kontroles centru.

41. Brucelozes apkarošanas pasākumu plānā nosaka brucelozes apkarošanas pasākumus skartajā punktā, norādot apkarošanas pasākumu secību, personu, kas atbildīga par brucelozes apkarošanas pasākuma kontroli, epidemioloģisko izmeklēšanu un rīcību ar dzīvniekiem, svaigu gaļu, kautproduktiem un blakusproduktiem, kā arī ierobežojuma laiku un citus pasākumus.

42. Dienests skarto punktu nosaka, ņemot vērā:

42.1. epizootoloģiskās situācijas izpētes rezultātus konkrētajā teritorijā un noskaidrojot brucelozes ierosinātāja izcelsmes vietu, izplatīšanās ceļus un iespējamus inficētos objektus;

42.2. ģeogrāfiskās un administratīvās robežas;

42.3. sociālos faktorus un dzīvnieku populācijas blīvumu.

43. Dienests pēc šo noteikumu 39.punktā minēto darbību izpildes:

43.1. vienas darbdienu laikā ievieto savā tīmekļa vietnē informāciju par apstiprināto brucelozes gadījumu, norādot:

43.1.1. datumu, kad apstiprināta brucelozes diagnoze;

43.1.2. dzīvnieku grupu (vaislas kuilis, sivēnmāte, vaislas jauncūka, sivēns, nobarojamā cūka);

43.1.3. dzīvnieku skaitu;

43.1.4. brucelozes skarto punktu;

43.1.5. minimālo ierobežojumu laiku;

43.2. ziņo Eiropas Komisijai, citām Eiropas Savienības dalībvalstīm un Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijai par apstiprinātu brucelozes diagnozi saskaņā ar normatīvo aktu par ziņojamām, reģistrējamām un valsts uzraudzībā esošām dzīvnieku infekcijas slimībām un kārtību, kādā par tām sniedzama informācija Pārtikas un veterinārajam dienestam.

44. Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs ~~sešu mēnešu laikā~~ pēc brucelozes diagnozes apstiprināšanas, ~~saņemot šo noteikumu 9.punktā minēto bakterioloģisko izmeklējumu rezultātu vai atkārtotu pozitīvu rezultātu seroloģiskajos izmeklējumos ar RBR metodi un KSR metodi vai AR metodi un KSR metodi,~~ nodrošina, ka skartajā punktā dzīvniekus nogalina saskaņā ar Regulas Nr.1099/2009 noteiktajām prasībām:

44.1. ar brucelozi slimos dzīvniekus ~~– divu nedēļu laikā;~~

44.2. dzīvniekus, par kuriem ~~ir aizdomas par~~ saslimšanu ar brucelozi ~~– ir aizdomas – sešu mēnešu laikā;~~

44.3. sivēnus, kas nav atšķirti no sivēnmātes ~~– sešu mēnešu laikā.~~

45. Šo noteikumu 44.punktā minēto nogalināto dzīvnieku līķus dzīvnieku īpašnieks vai turētājs izmanto, pārstrādā vai likvidē saskaņā ar dienesta Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā pieņemto lēmumu inspektora norādījumiem, piemērojot Regulā Nr.1069/2009 un Regulā Nr.142/2011 noteiktās pārstrādes metodes un nosacījumus.

46. Apstiprinātas brucelozes diagnozes gadījumā dienests atceļ novietnei no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu un, pamatojoties uz epizootoloģiskās situācijas izpētes rezultātiem, lemj par vienu no šādām rīcībām, kuras izpildi skartajā punktā nodrošina dzīvnieku īpašnieks vai turētājs:

46.1. ~~nobarojamo cūku no sivēnmātes atšķirto sivēnu~~ nogalināšana skartajā punktā, piemērojot Regulā Nr.1099/2009 noteiktās prasības un to līķu izmantošana, pārstrāde vai likvidēšana saskaņā ar dienesta Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā pieņemto lēmumu inspektora norādījumiem, piemērojot Regulā Nr. 1069/2009 un Regulā Nr. 142/2011 noteiktās pārstrādes metodes un nosacījumus, vai to nosūtīšana nokaušanai uz kautuvi, kā arī dzīvnieku, par kuru ir aizdomas, ka tas inficējies ar brucelozi, un visu pret brucelozi uzņēmīgo dzīvnieku nosūtīšana uz kautuvi;

46.2. ~~nobarojamo cūku no sivēnmātes atšķirto sivēnu~~ nosūtīšana uz kautuvi vai izolēšana no pārējiem novietnē turētajiem dzīvniekiem un klīniskā vai patoloģiskā materiāla paraugu paņemšana no tiem sešu mēnešu vecumā un seroloģiska izmeklēšana ar KSR metodi divas reizes ar intervālu, kas nav īsāks par diviem mēnešiem, kā arī dzīvnieku, par kuriem ir aizdomas, ka tie inficējušies ar brucelozi, un pret brucelozi uzņēmīgo dzīvnieku seroloģiska izmeklēšana ar KSR metodi divas reizes ar intervālu, kas nav īsāks par diviem mēnešiem.

47. Šo noteikumu 46.2.apakšpunktā minēto seroloģisko izmeklēšanu turpina, līdz no visiem novietnē turētajiem dzīvniekiem tiek iegūti negatīvi rezultāti divos atkārtotos seroloģiskajos izmeklējumos ar KSR metodi. Ja iegūti pozitīvi rezultāti, dzīvniekus nosūta nokaušanai uz kautuvi.

47.¹ Dzīvnieku īpašnieks vai turētājs divu darbdienu laikā pēc šo noteikumu 44. un 45.punktā, 46.1. vai 46.2.apakšpunktā un 47.punktā minēto prasību izpildes par to rakstveidā informē dienesta inspektoru vai pilnvaroto veterinārārstu.”.

48. Šo noteikumu 46.punktā minētos dzīvniekus pēc nokaušanas kautuvē var izmantot pārtikas vai dzīvnieku barības ražošanai, kautproduktus termiski apstrādājot tā, lai iznīcinātu brucelozes ierosinātāju.

49. Pēc šo noteikumu 44.punktā un 46.1. vai 46.2.apakšpunktā minēto darbību izpildes dzīvnieku īpašnieks vai turētājs dienesta inspektora vai pilnvarotā veterinārārsta uzraudzībā nodrošina brucelozes ierosinātāju iznīcināšanu:

49.1. atbilstoši Regulā Nr. 1069/2009 un Regulā Nr. 142/2011 noteiktajām pārstrādes metodēm un nosacījumiem apstrādājot vai pārstrādājot kūtsmēslus, kas bijuši saskarē ar seroloģiski pozitīvajiem dzīvniekiem vai brucelozes ierosinātāja izcelsmes avotiem (placentu, abortētu augli, embriju, nedzīvi dzimušo vai nobeigušos sivēnu);

49.2. tīrot un mazgājot novietni, tās aprīkojumu, inventāru un transportlīdzekļus, ar kuriem pārvadāti uzņēmīgie dzīvnieki, kā arī dezinficējot minētās vietas un lietas ar dezinfekcijas līdzekļiem, kas iznīcina brucelozes ierosinātāju.

50. Dienesta inspektors pēc novietnes dezinfekcijas paņem dezinfekcijas kvalitātes kontroles paraugus un nosūta institūtam.

51. Āra aplokus brucelozes skartās novietnes teritorijā atsāk izmantot ne agrāk kā 60 dienas pēc šo noteikumu 49.punktā minēto darbību izpildes.

52. Dienests atjauno novietnei no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusu pēc brucelozes apkarošanas pasākumu beigām, ja dzīvnieku īpašnieks vai turētājs:

52.1. izpildījis šo noteikumu 44.punktā un 46.1. vai 46.2.apakšpunktā, kā arī šo noteikumu 47. un 49.punktā minētās prasības;

52.2. ievietojis dzīvniekus novietnē saskaņā ar šo noteikumu 25. vai 26.punktā minētajiem nosacījumiem sešus mēnešus pēc skartā punkta ierobežojumu atcelšanas;

52.3. elektroniski vai papīra formā iesniedzis dienestā iesniegumu no brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusa piešķiršanai (2.pielikums), pievienojot testēšanas pārskatu kopijas par pēdējo 12 mēnešu laikā novietnē veiktajiem laboratoriskajiem izmeklējumiem brucelozes noteikšanai, ja dienestam nav pieejami nepieciešamie laboratoriskie izmeklējumi.

53. Novietnēs, kas ir epizootoloģiski saistītas ar skarto punktu, dienests nosaka:

53.1. izlases veidā nepieciešamo kontroles paraugu izmeklējumu veikšanu 25 procentiem no visiem uzņēmīgajiem dzīvniekiem;

53.2. aizliegumu dzīvnieku pārvietošanai un kaušanai, līdz ir veikti seroloģiskie izmeklējumi šo noteikumu 53.1.apakšpunktā minētajiem dzīvniekiem.

54. Dienesta teritoriālā struktūrvienība skartajā punktā aizliedz rīkot dzīvnieku izstādes, sacensības un citus pasākumus ar dzīvnieku piedalīšanos.

55. Slimību profilakses un kontroles centrs nodrošina brucelozes gadījuma epidemioloģisko izmeklēšanu un pretepidēmijas pasākumu organizēšanu, kā arī organizē kontaktpersonu laboratorisko izmeklēšanu un medicīnisko novērošanu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kontaktpersonu noteikšanas, primārās medicīniskās pārbaudes, laboratoriskās pārbaudes un medicīniskās novērošanas kārtību.

56. Dienesta inspektors vai pilnvarotais veterinārārsts, saņemot šo noteikumu 47.¹ punktā minēto informāciju, piecu darbdienu laikā veic pārbaudi vai novietnē ir veikti šo noteikumu 44. un 45.punktā, 46.1. vai 46.2.apakšpunktā un 47.punktā noteiktie pasākumi. Pilnvarotais veterinārārsts pēc brucelozes apkarošanas pasākumu plāna izpildes par to divu darbdienu laikā rakstiski informē dienesta attiecīgo teritoriālo struktūrvienību. Divu darbdienu laikā pēc brucelozes apkarošanas pasākumu plāna izpildes pilnvarotais veterinārārsts par to rakstiski informē dienesta attiecīgo teritoriālo struktūrvienību.

57. Dienesta teritoriālā struktūrvienība pēc šo noteikumu 56.punktā minētās informācijas izvērtēšanas lemj par skartā punkta statusa saglabāšanu vai atcelšanu.

58. Ja dienesta teritoriālā struktūrvienība pieņem lēmumu atcelt skartā punkta statusu, dienests divu darbdienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas informē par to Slimību profilakses un kontroles centru.

4. Noslēguma jautājumi

59. Šo noteikumu 18.5 un 19.2.apakšpunktā noteiktie nosacījumi ir spēkā līdz 2014.gada 31.decembrim.

60. Šo noteikumu 5.punktā un 5.¹punktā noteiktie nosacījumi stājas spēkā 2015.gada 1.janvārī.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kuras izriet no Padomes 1964.gada 26.jūnija Direktīvas [64/432/EEK](#) par dzīvnieku veselības problēmām, kas ietekmē liellopu un cūku tirdzniecību Kopienā.